

CONSTRUCCIÓ DE RELACIONS I GESTIÓ DE REFERENTS

Codi: 106474

Crèdits: 3

Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA (OT)

Matèria: EINES D'ANÀLISI DEL CONTEXT

Curs: QUART

Semestre: PRIMER

Equip docent: Pep Dardanyà

Hores de dedicació: 75h

Hores lectives: 30h

Hores autònomes: 45h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Assignatura teòric-pràctica que té com a objectiu abordar recursos conceptuals, pràctics i metodològics dirigits a la comprensió del context en el que es desenvolupa els processos de treball de l'alumne/a. En les quatre assignatures que componen la matèria, s'aborden les tres dimensions que comprenen l'anàlisi del context: recursos pel mapeig, compilació i selecció d'informació, metodologies d'anàlisi i d'integració en el propi procés de treball; estratègies de posicionament del treball propi en relació al context. Com a eixos transversals al plantejament hi ha: dimensió històrico-genealògica de context i de recursos; el caràcter complex de l'arxiu i la detecció i prospecció de tendències.

CONSTRUCCIÓ DE RELACIONS I GESTIÓ DE REFERENTS

Construcció de relacions i gestió de referents, és una assignatura optativa de quart que forma part de la matèria EINES D'ANÀLISI DEL CONTEXT que comparteix amb les assignatures: Anàlisi d'usuari, Innovació i anticipació i Investigació en tendències. Conjuntament amb les assignatures obligatòries (OB). Amb les assignatures de la Matèria TEORIA I CONTEXT, les assignatures Estètica i Art i Disseny Contemporani i el TFC (Treball Final de Grau), completen les competències l'obtenció del títol de GRAU en ARTS I DISSENY. L'assignatura planteja una anàlisi dels diferents agents en l'ecosistema de la cultura i l'art contemporanis. En les últimes dècades del segle XX es va produir una implosió de l'estructura institucional de la cultura: es van construir, van renovar i van ampliar museus, centres d'art, centres culturals, galeries, biennals, etc. En aquest context institucional apareixen i es desenvolupen nous agents i amb nous rols que configuren els nous espais i nous contextos institucionals.

OBJECTIUS

Facilitar recursos d'anàlisi i d'interpretació de la societat contemporània i de les seves manifestacions i produccions culturals a partir del coneixement dels DIFERENTS AGENTS i les diferents institucions i els seus models de gestió en l'àmbit de les arts visuals i el disseny contemporani. L'objectiu és fer entendre als estudiants d'art i de disseny la importància del coneixement de les eines de gestió pel seu desenvolupament professional, cara a una millor comprensió dels processos els quals determinen en bona part el context de recerca, de producció i de mercat on es desenvolupa l'art i el disseny.

COMPETÈNCIES

E02. Analitzar i relacionar teories, conceptes i sabers de les diverses àrees de coneixement (socials, científiques, de les arts i dels dissenys).

E16. Fer propostes específiques en el camp de les arts i dels dissenys, així com saber formalitzar-les, aplicant estratègies, mètodes, instruments i llenguatges adequats a cada situació i context.
E17. Identificar i valorar la incidència dels resultats del treball personal en el context social, cultural i professional.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.
T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.
T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.
T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.
T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E02.44). Identificar diferents plataformes, estratègies de producció i models de gestió i comunicació en relació a projectes culturals en el camp de les arts i els dissenys.
RA2 (E16.28). Utilitzar eines pròpies de la gestió cultural en el marc de comprensió dels processos que determinen el context de recerca, producció i de mercat en el qual es desenvolupen les arts i els dissenys.
RA3 (E17.22). Reconèixer els principals agents articuladores del context cultural local i global.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

L'assignatura es planteja com un "treball de recerca" amb l'objectiu d'analitzar el context de la producció cultural contemporània, especialment fitat en el context català però en relació al context global. L'anàlisi comprèn noves estratègies de producció i també nous models de gestió i de comunicació dels projectes culturals. L'assignatura consta de sessions teòriques en les quals es proposen reflexions generals sobre els conceptes i els models de gestió, el disseny i estratègies de producció i sessions pràctiques on, per equips de treball, es realitza una proposta del disseny, producció i gestió d'un projecte cultural concret.

METODOLOGIA

La metodologia de l'assignatura es basa en dos estratègies bàsiques:

- 1.- Classes teòriques que consisteixen en l'exposició i anàlisi dels continguts i en la formulació de qüestions d'ordre obert. Les classes teòriques es complementen amb l'anàlisi compartit de les lectures obligatòries en forma d'exercicis de comentari de text en grups de lectura, presentació oral i debat obert a l'aula.
- 2.- Desenvolupament d'un treball pràctic d'anàlisi d'una institució, associació o fundació cultural amb l'objectiu de fer una proposta de disseny, producció i gestió d'un projecte cultural concret que es realitza en grup. El treball pràctic es complementa amb visites de professionals externs a l'aula i amb visites externes fora de l'aula a institucions i/o d'esdeveniments culturals del context català, amb l'objectiu d'analitzar els seus models de gestió i les seves programacions.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 75h

Hores activitats dirigides: 13,5h (20%)

Hores activitats supervisades: 13,5h (20%)

Hores aprenentatge autònom: 39h (55%)

Hores activitats d'avaluació: 6h (5%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

SISTEMA D'AVUACIÓ

La nota final de l'assignatura no serà la 1/2 ponderada dels treballs, si no que es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (35%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (35%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (30%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

Avaluació continuada de la participació activa a classe: 30%

Treball pràctic en equip. Presentacions orals a classe: 40%

Comentaris per escrit i presentacions sobre les lectures obligatòries: 30%

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.

2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 70% de les hores lectives presencials.

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 15 setmanes, és a dir, sessió per setmana seguint la següent distribució:

Setmana I. 21-09-21

Dirigida: Presentació i introducció a l'assignatura. Context, terminologia i conceptes bàsics.

Mapejar el context: els principals agents articuladors. Presentació de les lectures obligatòries a fer durant el semestre.

Autònoma: Proposta de treball de camp en equip. Proposta dels temes i constitució dels equips de treball pel disseny d'un projecte cultural.

Setmana II. 28.09.21

Dirigida: Presentació d'estudi cas: Visita al muntatge de l'exposició d'Oscar Holloway Otherly Seers a La Capella. Amb la presència de David Armengol, Luz Broto i Oscar Holloway. Exposició del 5 d'octubre del 2021 al 16 de gener del 2022

Autònoma: Treball de camp en equip

Setmana III. 03.10.21

Dirigida: Noves estratègies i nous models de gestió de les pràctiques culturals en l'àmbit de les arts visuals i el disseny. Del centre expositiu a l'espai de producció o viceversa.

Autònoma: Treball de camp en equip.

Setmana IV. 19.10.21

Dirigida: Debat sobre la lectura obligatòria. *Las nuevas fábricas de la cultura: los lugares de la creación y de la producción en la España contemporánea. Jesús Carrillo.*

Autònoma: Treball de camp en equip.

Setmana V. 26.10.21

Dirigida: Presentació d'estudi cas: visita de Claudio Zulian artista visual, director de cinema i director de la productora Acteon.

Autònoma: Treball de camp en equip.

Setmana VI. 02.11.21

Dirigida: Debat sobre la lectura obligatòria. *Emprendizajes en cultura. Sus discursos, alteraciones y contradicciones en el Estado español*, de Jaron Rowan.

Autònoma: Seguiment del treball de camp en equip

Setmana VII. 09.11.21

Dirigida: Presentació d'estudi cas: El gestor cultural com a freelance: Montserrat Moliner

Autònoma: Seguiment del treball de camp en equip

Setmana VIII. 16.11.21

Dirigida: Les arts visuals contemporànies com un servei públic. Gestió de plataformes de interacció.

Autònoma: Treball de camp en equip.

Setmana IX. 23.11.21

Dirigida: Presentació d'estudi cas: Cristian Alonso. Comisari i investigador. La Capella

Autònoma: Seguiment del treball de camp en equip.

Setmana X. 30.11.21

Dirigida: Debat sobre la lectura obligatòria. *Salir de la exposición (si es que alguna vez habiamos entrado)*, de Martí Manen.

Autònoma: Seguiment del treball de camp en equip

Setmana XI. 14.12.21

Dirigida: L'exposició un mitja de comunicació social. Continguts, discursos i formes. El dissenyador d'exposicions i les seves eines. Presentació de projectes específics de disseny expositiu.

Autònoma: Seguiment del treball de camp en equip.

Setmana XII. 21.12.21

Dirigida: Presentació de projecte i estudi de cas: El dissenyador d'exposicions. Tono Framis. Tat. Espais per a la cultura.

Autònoma: Seguiment del treball de camp en equip.

Setmana XIII. 11.01.22

Presentacions orals dels treballs en grup

Setmana XIV. 18.01.22

Recuperacions

Setmana XV. 25.01.22

Setmana de tancament, comentari de notes a l'aula o entrevistes individuals.

BIBLIOGRAFIA

Alonso Fernández, Luis. Introducción a la nueva museología. Madrid: Alianza Editorial, 1999.

Bonet i Agustí, Lluís (coord.) L'avaluació externa de projectes culturals. Quaderns de cultura. Sant Celoni: DCMC, Bissap Consulting. 2010.

Bonet, Lluís, Castañer, Xavier, Font, Josep (eds.). Gestión de proyectos culturales. Analisis de casos. Barcelona; Ariel, Patrimonio. 2009.

Bourdieu, Pierre. Creencia artística y bienes simbólicos. Buenos Aires: Aurelia Rivera, Grupo Editorial, 2003.

Bourriaud, Nicolas. Postproducción. Buenos Aires: Adriana Hidalgo editora, 2004.

Franch, Enric (ed.). Nous espais per a la cultura a Europa. Barcelona: Pagès editors, 2000.

García Blanco, Ángela. La exposición un medio de comunicación. Barcelona: Ediciones Akal, 2000.

García Canclini, Néstor (coord.) Conflictos Interculturales. Barcelona: Gedisa Editorial. 2011.

García Canclini, Néstor. Diferentes, desiguales y desconectados. Mapas de la interculturalidad. Barcelona: Gedisa editorial, 2004.

Manen, Martí, Salir de la exposición (si es que alguna vez habíamos entrado), Bilbao, Consonni, 2012.

Ribalta, Jorge (ed). Servicio Público. Conversaciones sobre financiación pública i arte contemporáneo. Salamanca: Ediciones de la Universidad de Salamanca, 1998.

Roselló Cerezuela, David. Diseño y evaluación de proyectos culturales. De la idea a la acción. Barcelona: Ariel Patrimonio, 2004.

Rowan, Jaron. Emprendizajes en cultura. Sus discursos, alteraciones y contradicciones en el Estado español. Madrid: Traficantes de sueños, 2010.

Teixeira Coelho, José. Diccionario critico de política cultural; cultura e imaginario. Barcelona: Gedisa, 2009.

Ulrich Obrist, Hans. Breve historia del comisariado, Exit, 2010.

Yúdice, George. El recurso de la cultura: usos de la cultura en la era global. Barcelona: Gedisa, 2002.

V.V.A.A. Propiedad Intelectual. Nuevas tecnologías y libre acceso a la cultura. Puebla: Universidad de las Américas Puebla, 2008.

Zapata-Barrero, Ricard. Diversidad y política cultural. La ciudad como escenario de innovación y de oportunidades. Barcelona: Icaria Editorial, 2010.